

PREZIDENTAS: NEBUVO SLAPTO SUTARČIU

LENKIJOS KATALIKAMS NEREIKĖS PRANEŠINĖTI PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ

VARŠUVA. — Lenkijos vyriausybė pirmadienį paskelbė, kad katalikų bažnyčia atleidžiama nuo pareigos pranešinėti vyriausybei apie savo pajamas ir išlaidas. Bažnyčiai nebereikės, kaip lig šiol, duoti raportus apie savo kilnojamą ir nekilnojamą turtą. Šis dekretas laikomas dar vienu Giereko valdžios bandymu pagerinti santykius su įtakinga Lenkijos katalikų bažnyčios vadovybe. Katalikų laikraštis "Ślowo Powszechne", paskelbdamas apie šį dekretą pirmame puslapyje, pareiškė, kad šis pasikeitimas yra labai svarbus lenkų katalikams, nes vienuolynai ir parapijos yra atleidžiami nuo pareigos vesti pajamų, išlaidų ir turto knygas.

Gomulką pašalinus, naujoji Giereko vadovybė padarė pirmą žingsnį pagerinti santykius su katalikų tikinčiaisiais. Savo pirmoje kalboje Gierek apeliavo į "tikinčiuosius ir netikinčiuosius", kviesdamas visus bendradarbiauti. Jis pažadėjo ieškoti būdų panaikinti valstybės ir bažnyčios nesupratimus.

Praėjusių metų birželio mėn. Lenkijos valdžia atidavė katalikų bažnyčiai visas buvusias katalikų bažnyčios nuosavybes buvusiose vokiečių žemėse. Už tai kardiosone Vyšinsky pradėjo spausiti Vatikaną, kad tas formaliai pripažintų Lenkijai buvusias Vokietijos žemes. Lapkričio mėn. tuo reikala Lenkijoje ankėsi Vatikaną arkivyskupas Agostino Casaroli, santykių su komunistiniais režimais ekspertas.

Naujas valdžios dekretas dėl bažnyčios nuosavybių ir pajamų aporų palies jau šiuo metų pajamų mokesčius. Neabejojama, kad parapijų mokami valdžiai nokesčiai ateityje žymiai sumažės.

Sen. McGovern skelbia rėmėjus

WASHINGTONAS. — Demokratas kandidatas į prezidento įtą sen. McGovern paskelbė padoje sąrašą žmonių, kurie ukojo jo politinei kampanijai. Iš to paskelbimu nori išprovokuoti ir kitus kandidatus, kad ir ie paskelbtų savo rėmėjus. Senatorius McGovern nurodo, kad raeityje kandidatai už dides aukas išpareigodavo aukojams laikyti vienokios ar kitokios linijos. Jis reikalauja, kad izi kandidatai paskelbtų, kokie iznieriai ir biznio korporacijos iems aukoja.

McGovern sąrašą yra 42,472 ukotojai, kurie sudėjo jam 1,2 il. dol. Didžiausia auka — 25,00 dol. iš vieno Xerox korporacijos akcininko. Daug aukų gausi mažomis sumomis, net po dorį. Net 86 aukotojai davė po iktantį dol., 18 aukotojų įmoėjo po 5,000 dol.

Neatrodė, kad kiti kandidai skubėtų pasekti McGoverno avyždžiui. Sen. Humphrey paieškė, kad jis laikosi įstatymų savo partijos taisyklių, o jos ereikalauja, kad jis skelbtų, kas kiek jam aukoja.

Didėja Japonijos prekyba su Kinija

TOKIJO. — Nors Amerikos inijos pasitarimų komunikate inai aštriai kritikuoja Japoniės vyriausybę, prekybos ryšiai irp Kinijos ir Japonijos vis au-a. Praėjusiais metais abipusė prekyba padidėjo 9%. Japoniės eksportai į Kiniją siekė 577.6 il. dol., o importai iš Kinijos

IŠ VISO PASAULIO

KAIRAS. — Egipte suimta 11 irakiečių, kurie buvo atsiųsti nužudyti buvusių Irako ministerių ir aukštų karininkų, pabėgusių į Egiptą po paskutinio perversmo. Trys irakiečiai buvo suimti šeštadienį, kai jie sužeidė buvusį Irako karo mokyklos viršininką pulk. Wagi. Pernai ta pati grupė Kuwaite nužudė buv. Irako gynybos ministrį Takriti. Neseniai Londone įvyko atentatas prieš buvusį premjerą Nayef. Egipto policija išaiškino, kad nužudyti buvo pasmerкта 18 asmenų vien Egipte.

DETROITAS. — Detroito spauda paminėjo Izraelyje mirusį 98 m. rabiną Eisenmaną, kuris nuo 1910 metų per 40 metų buvo Detroito žydų rabinas. Jo jaunystė praleista Lietuvoje. Jis išventintas i rabinus Slabodkoje, jo žmona buvusi senos Lietuvos penkių rabinų linijos Lietuvos narė — Michel Lieberman.

BONA. — V. Vokietijos, Britanijos ir Švedijos aviacijos įmonės susitarė bendrom įėgom statyti keleivinį, trumpo pakilimo lėktuvą STOL. Bendradarbiauja Messerschmito, British Aircraft ir Saab-Scandia lėktuvų įmonės. Lėktuvus bus statomas Britanijoje.

HAVANA. — Kuba pradėjo taupyti cukrų ir kiekvienam žmogui bus per mėn. parduodami tik 2 svarai cukraus. Priežastis — sausra pakenkė šiu metų derliui ir cukrus reikalingas eksportui.

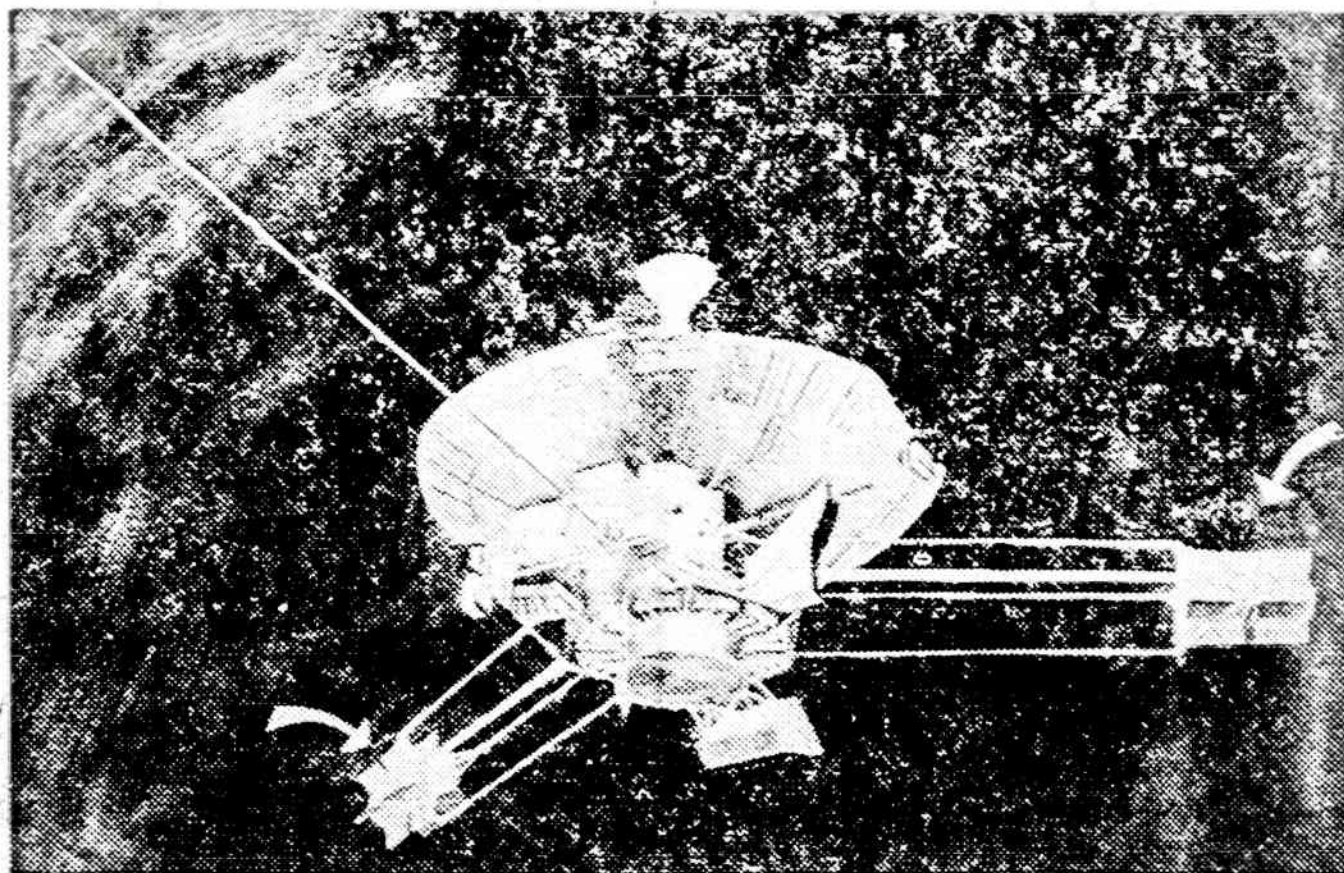
Išvežė iš Taivano aviacijos grupę

WASHINGTONAS. — Pentagono šaltiniai paskelbė, kad dar prieš prezidento kelionę į Kiniją iš Taivano buvo išgabenti keli JAV aviacijos bombonešiai, kurie ten būdavo pakrauti su atominėmis bombomis.

Patirta, kad Taivane, Pietų Korėjoje ir Filipinuose yra laikomi Q. R. A. komandos lėktuvai ("Quick Reaction Alert"). Tie lėktuvai nuolat būdavo pakilimo takuose, pasiruošę su branduoliniu užtaisais skristi, kur tik prezidentas įsakytų. Bombos buvusios "nedidelės" po 50-60 kilotonų, kas yra dinamito sprogtamos jėgos 50,000 ar 60,000 tonų. Šitie Q. R. A. lėktuvai būdavo keičiami kas savaitę, kad kuo didesnis skaičius pilotų susipažintų su procedūra.

siekė 322.2 mil. dol., kas yra 27% daugiau už 1970 metus.

Kinija iš Japonijos daugiausia pirkė įvairių trašų. Po to sekė geležies ir plieno gaminiai, kurių japonai pardavė 1.96 mil. tonų.

Sioje tolimų kelionių erdvėlaivio "Pioneer F" fotografijoje, geriau sakant, piešinyje, strėlėmis parodytos branduolinės, radioizotopų šiluminės energijos baterijos, kurios parūpins energijos erdvėlaivio aparatams, kurie siųs žinias iš tolimųjų erdvių į žemę. Erdvėlaivis dar turi būti išbandytas tuštumos, karščio ir įvairios radiacijos sąlygose.

TAUTINĖ KINJA GALI IEŠKOTI NAUJŲ SĄJUNGININKŲ MASKVOJ

TAIPEJUS. — Tautinė Kinija labai nepatenkinta prezidento Nixono kelione į Pekiną. Tautinė Taivano asamblėja priėmė rezoliuciją, kurioje kaltina Nixoną pardavus senus draugus. Tautinė Kinija niekada negalėsianti dovanoti Nixonui už derybas su komunistine Kinija. Tautinės Kinijos premjeras Yen pareiškė, kad prezidentas išdavė savo principus ir savo draugus. Visi jo susitarimai Kinijoje bus Tautinės Kinijos laikomi negaliojančiais, nors jie ir liestų tautinę Kiniją.

Politikos stebėtojai galvoja, kad ateityje galima tikėtis artimesnių Tautinės Kinijos ryšių su Sovietų Sąjunga. Taivano vyriausybė pradės ieškoti naujų draugų. Sakoma, kad tarp sovietų ir Taivano jau vykdomas saugumo agentūrų bendradarbiavimas Kinijos žvalgybos srityje.

Stebėtojai nurodo, kad Chiang Kai Shekas negalės ilgai laikytis valdžioje, nes jis jau senas. Jo naturalus įpėdinis yra jo sūnus, dabartinis vicepremjeras Chiang Ching Kuo. Jis jaunystėje ilgai gyveno Maskvoje ir ten baigė mokslus. Tuo metu jam taip patikęs komunizmas, kad jis net buvo dėl to susipykęs su tėvu. Chiang Kuo žmona irgi rusė. Jis turi Sovietų Sąjungoje senų draugų ir, reikalui esant, jis galėtų atnaujinti senus ryšius su sovietais.

New Yorke pabėgo sovietų vertėjas

NEW YORKAS. — Sovietų Sąjunga turi nemalnumų su savo vertėjais Jungtinėse Tautose. Vienas vertėjas — Valery Markelov yra teisiamas New Yorke už slapto dokumentų apie Ameriką statomą naują lėktuvą turėimą. Kitas vertėjas Michail Belov pirmadienį priėjo gatvėje prie dviejų New Yorko policininkų ir pareiškė, kad jis nori gauti politinę Amerikos globą. Jis tuoj buvo perduotas FBI detektyvams, kurie jį perdavė Imigracijos ir Pilietybės Tarnybai.

Belov yra 41 m. ir gyvena su žmona ir dukterim New Yorke, Flushing rajone. Jis atvyko į Jungtines Tautas 1968 m. balandžio 29 d.

Sovietų atstovybė prie Jungtinių Tautų jau kelis kart siuntė savo valdininkus pasikalbėti su Belovu. Sovietų ambasada Washingtone kreipėsi į valstybės departamentą, prašydama leidi mus susitikti su savo vertėju. Departamentas atsakė, kad jei pats Belovas norės su jais pasimatyti, toks susitikimas galės įvykti.

Belov yra 41 m. ir gyvena su žmona ir dukterim New Yorke, Flushing rajone. Jis atvyko į Jungtines Tautas 1968 m. balandžio 29 d.

Sovietų atstovybė prie Jungtinių Tautų jau kelis kart siuntė savo valdininkus pasikalbėti su Belovu. Sovietų ambasada Washingtone kreipėsi į valstybės departamentą, prašydama leidi mus susitikti su savo vertėju. Departamentas atsakė, kad jei pats Belovas norės su jais pasimatyti, toks susitikimas galės įvykti.

"New York Times" apie latvių skundą

WASHINGTONAS. — Sekmadienio "New York Times" savo bendradarbio B. Gwertzman straipsnyje aprašo Latvijos 17 komunistų protesto laišką Europos komunistams Rumunijoje, Jugoslavijoje, Prancūzijoje, Austrijoje, Italijoje ir kt. Straipsnyje aprašomas latvių komunistų skundas dėl Latvijos rusinimo. Gwertzmanas rašo, kad JAV vyriausybės analizuotojai laiko laišką autentišku ir besiderinančiu su tautinėmis tendencijomis Latvijoje, kuri priešvartą buvo įjungta į Sovietų Sąjungą 1940 m.

Ši Latvijos komunistų grupės laiška Naujienų skaitytojai jau yra skaitę per paskutines tris savaites. "New York Times" prideda, kad Latvijoje gimimų skaičius yra žemiausias visoje Sovietų Sąjungoje, o mirimų skaičius yra antroje vietoje savo aukštumu po Estijos. Gyventojų priaugimas yra žemiausias visoje sovietų imperijoje.

Šis plačiai skaitomas laikraštis pakartoja latvių laiško svarbesnes vietas, primindamas, kad "Voice of Amerika" radijas yra perdavęs pilną šio laiško turinį ir sovietų okupuotas teritorijas.

TOKIJO. — Japonijoje šiu metų pradžioje dirbančiųjų buvo 51.7 milijonai. Pernai bedarbių buvo 1.2% visos darbo jėgos.

Natūralusis kačiuko ar šuniuko, šis jaunas vietnamietis žaidžia su gaidžiu.

PREZ. NIXONAS UŽTIKRINO, KAD JI NESPRENDĖ KITŲ TAUTŲ LIKIMO

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas sugrįžęs į Washingtoną po savo vizito Kinijoje, pasakė kalbą jį pasitikti atjusiems diplomatams, kongreso ir vyriausybės nariams. Kall girdėjo ir televizijos žiūrovai. Matyt, norėdamas nuraminti k kuriuos spaudos balsus, kad prezidentas "pardavė" Taivaną, j pareiškė, kad kitų tautų likimo Amerika nesprenė už jų nugarą ir nepadare Pekine jokių slapty susitarimų. Prezidento pasitikin nedalyvavo Tautinės Kinijos ambasadorius. Andrews karo avicijos bazėje tarp prezidento sveikintųjų buvo būrys žmonių: lietsargiai. Jie turėjo priminti britų premjerą Chamberlain kuris grįžo su lietsargiu iš Muencheno, tada padaręs įvairių nu laidų nacių Vokietijai. Demonstracijos dalyvius policija iš ang ro greit pašalino.

Ginčai Vokietijoje dėl abortų įstatymo

BONA. — Tarp Vakarų Vokietijos ir Vatikano įvyko nuomonų skirtumas dėl Vokietijoje bandymų sušvelninti abortų įstatymų, prieš kuriuos griežtai pasisakė Vatikanas spauda. V. Vokietijos užsienio reikalų ministerija dėl tokio kišimosi pareiškė popiežiaus nuncijui protestą, nes "Osservatore Romano" palygino naują abortų įstatymą su Hitlerio laikų žydų skerdynėmis.

Vokiečių vyriausybė planuoja atšaukti Baudžiamąjį kodeksą 218 straipsnį, kuris numato abortus darandčioms moterims sunkias kalėjimo bausmes. Šis įstatymas susilaukė nemažai kritikos. Jis abortų vis vien nesusitabo. Turtingesnės moterys vazuuoja daryti į Britaniją, o neturtingos kreipiasi į įvairias "bobutės". Sakoma, kad Vokietijoje per metus padaroma iki 400,000 nelegalių abortų.

Pernai Goeppingene viena penkių vaikų motina buvo nubausta už tai, kad ji Londone pasidarė abortą. Jos vyras, ją ten nuvežęs, irgi buvo nubaustas pinigine bauda. Tas nubaudimas vokiečių spaudoje sukėlė triukšmą. Spaudoje 373 iškiliios vokiečių, filmų, teatro, literatūros žvaigždės, paskelbė viešą pareiškimą, kuriame prisipažino, kad ir jos yra dariusios abortų ir todėl laukiančios bausmių. Kai kurios jų buvo patrauktos teismo atsakomybėn, bet iš tų būtų nieko neišėjo.

Vokietijos vyriausybė įstatymą pakeitė vasarį. Jis įsigalios šiu metų vasarį. Nors katalikų bažnyčia prieš tą panaikinimą griežtai kovojo. Vakarų Vokietija prieš karą buvo daugiausia katalikiška už rytines Vokietijos provincijas. Po karo iš rytų atbėgo daug protestantų ir šiuo metu, įskaitant Vakarų Berlyną, katalikų ir protestantų yra maždaug lygiai. Protestantų bažnyčia šiuo abortų įstatymo klausimu oficialios pozicijos nepaskelbė, tačiau dauguma protestantų pritaria abortams, kada gimdymas pakentų motinos sveikatai, ar kada jis yra išprievartavimo pasekoje, ar kada gimimas atneštų į pasaulį nesveiką, deformuotą vaiką. Daugiausia ginčų sukėlė abortai dėl "socialinių" priežasčių, kur atsilvėgiama į šeimos ekonominę padėtį, amžių ar šeimos skaičius. Dėl to savo nepriitarimą pareiškė ir protestantų sluoksniai.

— 1972 m. sausio 1 d. Lietuvos gyventojų indėliai taupomosiose kasose sudarė 900,6 mil. rublių. (E)

New Yorke Vasario 16 d.

Lietuvos gen. konsulo New Yorke A. Šimučio ir Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininko V. Sidzikausko suruoštame priėmime vasario 16 d., Carnegie Endowment salėje New Yorke dalyvavo apie 100 asmenų. Buvo atvykęs Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas su ponia, "Free Europe", latvių, estų, PET veikėjai. Buvo atstovai: Fed. Vokietijos gen. konsulas New Yorke atstovas dr. Gottfried Fischer, Gabon konsulas Mrs. M. Preminger, atsilankė ir gubernatoriaus bei New Yorke mero atstovai. (E)

A ūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKTN. BALYS VOSYLIUS
Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

IX-JI METAI

NR. 9 (360)

Iš CHICAGOS LITUANICOS TUNTO ALBUMO

Pernykščiame Kaziuko Mugės paviljone Lituanicos tunto vadovai: iš kairės — v. s. J. Pėronis, s. J. Jaunius (tuometinis tuntininkas), ps. S. Miknaitis (dabartinis tuntininkas) ir ps. A. Paužolis. Br. Juodelio nuotr.

Kada ir

KUR ATGAIVINTOS KAZIUKO MUGĖS?

Ir kas istorijos lapuose suras šį slėpinį?
Ar prieš 24 metus įvykusi buvo pirmoji?

Mūsų bendradarbis B. J., besiklaidydamas 1948 m. Skautų Aido komplektą, užtiklo korespondentą A. Valantiną aprašyti Kaziuko Mugę, kurią sukurė Vokietijoje Schwaebisch-Gmünde „lagerio“ lietuviai skautai ir skautės. Padaręs aprašymo foto kopiją, brolis B. J. atsiuntė ją „Mūsų Skautijai“ su spėjimu, ar tai tik nebus buvusi pirmoji Kaziuko Mugė išeivijoje?

Būtų labai įdomu, jei atsirastų dar eilė liudininkų šiam klausimui paryškinti, nes, gali būti, kitos įvykusios „lageriuose“ Kaziuko Mugės nebuvo niekieno aprašytos (arba — gal kitose spaudoje atžymėtos). Ryšium su dabar visuotina skautiškosios vietovės vykstančiomis Kaziuko Mugėmis, čia netaisė spausdiname tą istorijos gabalėlį, gaudami progos palyginti anų metų ir dabarties jausmus ir nuotaiką. Nepamirština paminėti, kad šį straipsnelį puošia dvi V. Bacevičiaus nuotraukos.

★

Kovo 4-jį, Lietuvos Globėjo Karaliaus šv. Kazimiero diena Schwaeb-Gmünde stovykloje skautų buvo iškilmingai paminėta. Po pamaldų bažnyčioje, žmonės užplūdo stovyklos „miesto aikštę“, kur „Gabijos“ tunto skautės suruošė „Kaziuko“ mugę, atminimui Vilniaus „Kaziuko“, kuris savo tradicijomis, garu ir šlove buvo žinomas visoje Lietuvoje. Placioje Neries pakrantės aikštėje tą dieną susirinkdavo nesuskaitoma daugybė karabelininkų su visokio margumo saldimynais, riestainiais, blizgučiais, žaislais, visokių spalvų „citriniais“ gėrimais ir „Kaziuko širdimis“. Štukoriai išrodinėjo nematytus dalykus, patrubočiai atsispausdinti pūtė savo dūdas, kad, rodos, ir žandai plyš senimas riestainius graužė, juokėsi ir lazdomis į grindinį smarkiai trepseno, o jaunimas kiek beįsragalėdamas visai linksmėnėsi, krykštavo, dainavo ir „širdimis“ mainėsi...

Kaip anuomet iš viso plataus krašto plūdo žmonės į Vilniaus „Kaziuką“, taip ir mūsų stovykloje iš visų blokų ir visų aukštų bei palėpių „plaukė“ margas švėtelis į aikštę, kur jau iš tolo matėsi skautėjų „bagamazai“, vėjo plazdenamais margaspalviais popieriniais papuošalais padabinti bei „Kaziuko širdimis“ ir Smardonės garsingomis verbomis apkrauti.

— Kaziū, ar bėra dar „širdžių“? rūpinosi pasivėlinu-

SNIEGAS IR RAKO MIŠKO MIEGAS...

Taip dabar atrodo garsioji Rako stovyklavietė „Kaziuko Seklyčia“.

RAKO MIŠKAS ŠAUKIASI PAGALBOS

Nes mes jį išdraskėm, išskirtom, apnuoginom

Miškas miršta. Galingi milžinai medžiai kasmet gausniais būriais krinta, stovyklų ir draugovių vartais pavirsti. Žolės, kurios kartą veidus mums glostė, buvo į žemę įtryptos; dulkėtas takas pavirto jų paminklu. Paukščiai išdrįsta tik aušrai giedoti, o gelės, gal būt, po žeme auga: jų pievose nedaug bemaityti.

Miškas nebeteri paslapčių. Mes jį išdraskėm, išskirtom, apnuoginom, kad „patogiau“ būtų: kad taip toli vaikščioti nereikėtų, kad ilgiau vakarais posėdžiai būtų galima, kad svečiams pasirodyti galėtumėm.

Pagalvokime truputį: kas iš mūsų Rako stovyklavietės liks? Dulkėta pieva?

Mum, skautėm ir skautam, kurie kasmet grįžtam į Raką, ta vieta yra svarbi. Jei mes ją nesirūpinam, tai kam gi tas darbas teks?

1972 m. vasario 21 d. susirinko posėdžiui Konservacijos Komisijos nariai, kurių tikslas yra prisodinti Rake medžių, apvalyti mišką ir ežero pakrantę, pastatyti užtvankas smėlio sienomis ir ateityje prižiūrėti Rako miško gerovę.

Pareigos buvo taip paskirstytos: Romas Sparkis — komisijos organizatorius, Andrius Kaspinas — ūkio skyriaus ir valymo koordinatorius, Algis Tamošiūnas — parūpins medžius, Silvija Traškaitė — medžių sodinimo koordinatore, Algirdas

ralaitis, Dekoracijos ir labai originalūs kostiumai mus it tikrenybėje nukėlė į anuos tolimus ir laimingus Lietuvai laikus. Matėme šv. Kazimiero skaisčią jaunystę, liūdesį ir nusiminimus po jo mirties. Matėme ir pergyvenome Lietuvos liaudies meilę, pagarbą ir prisirišimą savo šventajam ir šviesiam karaliaui, kurią taip ryškiai trečiajam veiksmo išreiškė ubagėliai vienos Vilniaus bažnyčių „bobnyčioje“. Chorai, kurie giedojo ten bažnyčioje per gedulingas pamaldas, mus tikrai nukėlė į anų laikų mistišką Vilnių...

Ši diena paliko visai stovyklų gilų įspūdį. Ją parengė „Gabijos“ ir „Gedimino Pilies“ skautės ir skautai. A. Valantinas

Paužuolis — smėlio užtvankų ir medžiam tvorelių statytojas, Raimundas Adomaitis — ežero valymo ir skautų instruktavimo koordinatorius, Paulius Vitkus — fotografas ir Kristina Bukaveckaitė — korespondentė.

Tokiam darbui atlikti reikia daug jėgų.

Mes kreipiamės į visus skautus ir skaites 15 m. amž. ir vyresnius:

ar galėtumėt nuvažiuot su mumis į Raką balandžio 21-23 d. šį darbą atlikti? Broliai registruojasi pas Romą Sparkį (tel. LA 3-6423), o sesės pas Silviją Traškaitę (tel. PR 6-0692). Jūrų skautės registruojasi pas M. Kupcikevičiūtę, tel. 476-3875, arba pas D. Maciukevičiūtę, tel. PR 6-7824. Kr. Bukaveckaitė

VEIDAI IR DARBAI

★ Chicago Kaziuko Mugė — kovo 5. Chicago skautiškieji vienetai jau pasiruošę nekantriai laukia kovo 5 dienos, kurią į Jau-nimo Centro rūmus iš visos Chicago ir apylinkių plauks minios žmonių į garsiąją Kaziuko mugę. Atidarymas įvyks 10 val. ryto. Siemėt atidarymą ves Litu-anicos tunto skautai vyčiai. Kaspina prakirpti pakviesta Litu-tuvos gen. konsulė ps. Juzė Dauž-vardienė.

Didžiojoje salėje visi tuntai turės savo paviljonus. Veiks akademikų vedamas spaudo kioskas. Apatinėje salėje veiks Kernavės ir Aušros Vartų tuntu valgyklos. Visi tuntai turės savas kavines, užkandines ir kitokių įvairių kambiarių.

Tikimasi, kad ir šiemet Chi-cagos bei apylinkių lietuviškoji visuomenė gausiai lankysis Ka-ziuko mugėje, o savo susidomė-jimu skautiškais darbais paska-tins ir parems skautiškų vienetų veiklą.

Primintina, kad apie 3-4 val. p. p. mugė visada likviduojama, sutvarkant sales ir klases kas-dienybei.

★ Jubiliejinė Jūrų skautų pa-roda. Chicago „Lituanicos“ tunto vadijos ruošiamame jūrų skautų 50 m. jubiliejaus minė-jimė kovo 12 d. 11:30 val. rytė Marquette parko lietuvių parą-pijos salėje ruošiamą jūrų skau-tų veiklos apžvalgos parodėlė.

Plakatų, nuotraukų, spaudos, rankdarbių pagalba čia bus pa-rodyti Chicago jūrų skautų-čių veiklos momentai. Bus istorinių eksponatų iš nepriklausomos Lietuvos laikotarpio, iš v. s. Br.

skautės ir daugelis jaunesnių, mažesnių iki... mažiausių skau-čių bei skautų.

Tėvų komiteto pirmininkui J. Gudėnui maloniai pasveikinus svečius, prasidėjo įdomi savo įvairybėmis programa. Saunus pranešėjas, gabiai įpynęs sąmo-jo į viliojančias smulkmenas — A. Čiuberkis. Vilkiukų būrelis rūpestingai atliko gyvą vaizdėlį su poezijos įtarpais ir daino-mis, deklamuojuojant R. Urbaičiui, A. Miškinui ir V. Kavalioniui bei „diriguojant“ R. Urbaičiui ir A. Miškinui. Jau gerokai iš-lavinta pianistė S. Gruzdytė skambino liaudies dainų pyne.

Dainos jungiamos ne paprasto-mis pastraipomis, bet labai mu-zikaliais deriniais, tartum su-darydamos vieną ištisą kūrinį. Talentingai pasiėkta tikro gro-zio. Ištrauką iš Pulgio Andriu-šio vieno būdingo kūrinio skai-tė R. Švarecas. Panašų į tikrai gyvą pokalbį. Raiškūs atspal-viai ir kaitos stipriai paveikė klausytojus. Vyresnės skautės ir skautai vyčiai vaizdingai at-liko keletą dainelių, gitaromis pritariant D. Kavalioniūnaitė ir R. Švarečiui. Skambėjo švelniai

Atrūdo, kad visi liko dėkingi daugiausia širdies ir darbo įdė-jusiems J. Gudėnui ir tuntininkui V. Staškui.

Vladas Brazilius

★ Mūsų skautės pasirodė su „Dai-nuojančiomis sesėmis tarptautinėje suelgoje. Jau eilė metų, kai Chi-cagos skautiškųjų draugovės atstovės įvairiais atvejais daly-vauja International Patrol skau-tininkų vieneto suelgoje. Prieš Kalėdas dvi jaunos Aušros Vartų tunto sesės, lydimos dviejų skau-tininkų, minimam vienetui de-monstravo lietuviškų šiaudinių kalėdinių puošmenų gaminių.

Minint pasaulinę skautiųjų Ma-s-tymo dieną, vasario 21 d. vakā-re, International Patrol būstinės palpose įvykusioje suelgoje, kurioje dalyvavo įvairių tauty-bių skautės, pasirodė mūsų ne-seniai įsisteigęs „Dainuojančių sesių“ vienetas, gražiai sudainuo-damas keletą lietuviškų dainė-lių. Sueigoje, be dainininkių — sesių A. Palukaitienės, A. Gas-nerienės, M. Jonikienės, B. Vin-dasienės, B. Stravinskišienės ir I. Kirkuvienės, dalyvavo ir LS Se-serijos Tarptautinio skyriaus ve-dėja s. M. Butkienė ir s. B. Ko-zicienė. Džiugu, kad ir šį kartą mūsų sesės gražiai atstovavo lie-tuvaitėms skautėms.

SKAITYK „NAUJENAS“ — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

DAR TIK PUSĖ METŲ NUO ŠIOS AKIMIRKOS

Sl. R. Staškus raportuoja, stovyklos komendantui Clevelando Pilėnų tunto stovykloje Wasaga Beach, Kanadoje. V. Bacevičiaus nuotr.

You can't live on love forever.

Okay, you're young. You've got all the love in the world and you're doing your best to live on it. Retirement? That's for when you're old, right?

It's for when you're old if you can afford it.

The kind of retirement you're after isn't the typical rocking-away-on-the-front-porch variety. You probably picture yourself taking extended vacations, pursuing hobbies, or buying that forty acres and living off the land. Pipe dreams? Not if you prepare now.

There's an easy, painless way to make your retirement dreams a reality. Join the Payroll Savings Plan where you work. That way, an amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's an easy way to save.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds — for E Bonds, 5½% when held to maturity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Now is the time to start saving. Money's a nice thing to have while you're living on love forever.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember: Bonds are a proud way to save.

Take stock in America. Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, MARCH 1, 1972

SAVO ŠVENTEJE DAINUOJA CHICAGOS AKADEMIKES SKAUTES

Iš kairės: J. Sakalauskaitė, M. Traškaitė, A. Arštykytė, L. Jadviršytė, D. Bruškytė ir R. Škorupskaitė. Su gitara — R. Plioplytė.

G. Plačo nuotr.

GEDULO DIENA

1929 m. kovo 5 d. Lietuvos šaulių Sąjunga ir visą lietuvių tautą apgaubė gedulo šydas. Tą dieną, nebaigęs savo numatytų darbų, pašvęstų Lietuvos pastoviam laimingam gyvenimui, atsiskyrė su šiuo pasauliu didis Lietuvos patriotas, Lietuvos šaulių Sąjungos įkūrėjas Vladas Pūtvis.

Vladas Pūtvis gimė 1873 m. Rygoje, kur jo tėvas Rapolas, po dešimties metų grįžo iš Sibiro, ištremitas lenkmečio metu.

Vladas Pūtvis buvo kilęs iš kilmingų protėvių. Jo senelė buvo kunigaikštė Mirkaitė, o motina — grafitė Plioterytė. Tos kilmingos šeimos pėdsakus užtikame apie Tauragę. Atseit, Vladas Pūtvis protėviai buvo kilę iš Lietuvos ir ten buvo įleidę savo šaknis.

Vladas Pūtvis gimnazijos mokslo ėjo šiauliuose ir Min-taujoje. Apleidęs gimnaziją, lankė žemės ūkio politechniką Vokietijoje, Hales miestelė. Gyvenimo sąlygos susiklos-

VLADAS PŪTVIS

tė taip nepalankiai, kad Pūtvis, nebaigęs mokslo, turėjo grįžti į Lietuvą ir perimti savo dvarų valdymą. Lietuvoje Pūtvis surado sau gyvenimo draugę, Emiliją Beresnevičūtę, garbingo vyskupo Valančiaus sesers dukterį. Putvienė turėjo

daug įtakos savo vyrui. Vietos lietuviai jį gerbė kaip kilnią ir šviesią asmenybę.

Pūtviams gyvenant lenkiškoje aplinkoje, teko girdėti ir lenkų dvarininkų nuomonę apie save kaip „litvomanus“. Tačiau Pūtviai tokią nepalankią dvarininkų nuomonę nelabai ėmė prie širdies.

Savo valdomuose dvaruose jaunajam Pūtviui nuolatos tek-davo turėti reikalų su savo darbininkais, iš kurių kiekviename žingsnyje girdėjo savo krašte vartojamą lietuvių kalbą. Nuolatos girdima lietuvių kalba taip giliai paveikė Pūtvių pa-samone, kad jis pradėjo tikėti ir pats esąs lietuvis, tik apsvai-gintas svetimos lenkų kalbos ir kultūros. Pagaliau Pūtviui kilo mintis labiau pažinti lie-tuvių kalbą ir su lietuvių kalba susijusią lietuvišką knygą.

Čia Pūtviui į pagalbą atėjo knygnešiai; jiems talkininkaujant Pūtvis iš Prūsų gavo įvairių lietuviškų knygų. Jas nuodugniai pradėjo studijuoti. Pūtviui pagalbon 1898 m. stojo dar Povilas Višinskis ir būsi-mas nepriklausomos Lietuvos prof. Augustinas Janulaitis. Jų įtakoje Pūtvis atsipalaidavo nuo lenkiškumo ir ryžosi galutinai eiti vien lietuviškuoju ke-liu. Tačiau abu Pūtviai tuo metu dar taip silpnai kalbėjo lietuviškai, kad vos galėjo susikalbėti su Višinskiu ir Janu-laičiu. Kad galėtų nugalėti šią kliūtį, Pūtviai tarp savęs ir su Janulaičiu stengėsi kalbėti vien lietuviškai, kad, anot jų, tik ką gimęs kūnas (nepriklausomybės laikotarpis vienu tarpu buvęs žemės ūkio ministras, Aut.) galėtų girdėti savo tėvų gimtąją kalbą.

Nuo 1899 m. Pūtvių namai pasidarė tikru lietuviybės žid-niu. Čia rinkdavosi visa eilė lietuviybės puoselėtojų: A. Sme-tona, J. Jablonskis, dr. Avizonis, dr. Bagdonas ir rašytojos: Petkevičiūtė, Zemaitė, Peč-kauskaitė ir kiti. J. Jablonskis tuo metu Pūtvių dvare parašė lietuvių kalbos gramatiką.

Lietuviybės darbas Pūtvių namuose virė virė. Atrodė, kad Pūtviai nori atidirti už kelias kartas, klaidžiojusias praei-tyje lenkiškumo tvaike. Iš Prūsų kontrabandos keliu į Lietuvą ėjo įvairių pakraipų lietuviškoji spauda: Varpas, Lietuvos ūkininkas, Tėvynės Sargas ir kiti. Gebenamą iš Tilžės slapta lietuviškąją spau-dą šiaulių Tilžės ruože aptar-navo tik abu Pūtviai. Naudotis vežiku prisibijodavo. Be to, savo dvaruose Pūtviai įsteigė dvi lietuviškas mokyklas, ku-riuos irgi veikė slapta.

Kai 1905 m. Rusijoje pra-sidėjo revoliucinis judėjimas, Pūtviai gaben o revoliucionie-riams nelegalią literatūrą ir netgi ginklus. Pūtviams pade-dant, iš Rusijos į Prūsus pavy-ko pabėgti didokam skaičiui revoliucionierių.

Rusų valdžia, žinoma, jau-tė, kad turį reikalą su pavo-jingu, kad įtakingu žmonių tarpe asmeniui. Zandarai 1906 m. Pūtvi suėmė ir, keturis mėne-sius išlaikė šiaulių ir Kauno kalėjimuose. Ištrėmė į Krymą. Grįžęs iš tremties, Pūtvis savo užsibrėžtą lietuviybės darbą tę-sė toliau. Rusų pareigūnai Pūt-vio prisibijoję, nes buvo pa-

Apkurtusiems žmonėms per daugelį metų buvo sugalvota įvairių pagalbos priemonių. Šioje nuot-raukoje Ohio Kent universiteto studentė laiko 1850 m. ausies ragą, pagamintą iš gryno sidabro.

sklides gandas, kad jis turi stiprų ginkluotų vyrų būrį.

Pirmojo pasaulinio karo pra-džioje Pūtvis vėl buvo suimtas ir ištremitas Rusijos gilumon. Tik žmonos pastangomis pa-vyko į išgelbėti iš Sibiro ir apgyvendinti Nižnij Novgorod-gubernijoje. Ten Pūtviui teko atlikti ne tik sunkų fizinį dar-bą, bet ir surasti lėšų pragy-venimui. Tam kelių dvarų sa-vininkui teko net gatvėje deg-lukus pardavinėti. Tačiau, kur tik galėdavo, kaimiečiams bei ne darbu, tai bent patari-mu padėdavo. Pūtvis dar prieš tremtį būdamas Lietuvoje į darbininką žiūrėjo su didele pagarba. Jei darbininkas, atė-jęs pas Pūtvi, senu papročiu bučiuodavo į ranką, tai Pūtvis tuo pat atsakydavo darbinin-kui. Dėl tokio Pūtvio poelgio, 1906 m. kartą Petras Ruseckas, pasiepiantį Pūtvi paklausė:

— Tai ką, gal ir savo dvarą išdalinsi?
— Ne dvarą, bet dvarus, — at-kirto Pūtvis.

Vieną dvarą Pūtvis drauge su savo darbininkais valdė ben-drai ištisus metus. Kai Pūtvis pas save turėdavo svečių, tai juos visuomet sodindavo prie stalo drauge su darbininkais. Pūtvio nuomone, tik tokiu ke-liu einant galima bus panai-kinti neapykantą tarp luomų.

Nežiūrint Pūtvio tokio švel-naus ir taikaus būdo, jis buvo ryžtingos valios ir didelės dra-gos. Tai įrodė sukilimo orga-nizavimas Klaipėdos Krašte. Kur tik galėjo, Pūtvis visuo-met prie savęs turėjo ginklą. Jo įsitikinimu, švenčiausi ir teisingiausi tautos reikalavi-mai tik tuomet bus patenkinti, kai bus paremti jėga. Po pir-mo pasaulinio karo Pūtvis grį-žęs į Lietuvą 1918 m. pradėjo dirbti Socialinės apsaugos ir tiekimo ministerijoje. Be savo tiesioginio darbo, jis įsijungė į Lietuvos šaulių Sąjungos or-ganizavimą.

Šia proga leidžiu sau skaity-tojui priminti pirmuosius Lie-tuvos šaulių Sąjungos organi-zavimo žingsnius.

1919 m. besikuriančios Lie-tuvos padėtis buvo labai ir la-bai sunki. Silpnai ginkluotiems, neskaitlingiems, jaunos kariuo-mėnės daliniams teko stoti į kovą su besiveržiančiais iš rytų bolševikais. Krašto viduje siautė plėšikaujančios, besi-traukiančios vokiečių kariuo-mėnės gaujos. Lietuvos gyven-tojų tarpe pasklido netikrumo jausmas. Įvairūs gandai truk-dė normalų darbą. Įsteigtas prie vyriausybės spaudos biu-ras Kaune informavo gyvento-jus apie padėtį. 1919 m. bir-želio mėn. 23 d., susirinkęs bū-relis spaudos biuro darbuoto-jų, apsvaistęs padėtį, priėjo iš-vada, kad įvairiems tam-siems gaivalams sutramdyti reikalinga pačių žmonių gink-luota organizacija. Pasekmė-je Lietuvos kariuomenei ir vi-daus tvarkos dabotojams į pa-galbą stojo pati visuomenė. Tai privertė daryti pilnas pa-vojų Lietuvos gyvenimas. Pa-gal šaulių Sąjungos istorinius duomenis 1919 m. birželio mėn. 27 d., susirinkę Kauno

miesto įstaigų tarnautojai nuta-rė prie Lietuvos Sporto Sąjun-gos įsteigti šaulių skyrių. Pa-grindus šaulių skyriui buvo tas, kad prie sporto sąjungos priklaus o šaudymo sportas.

Liepos mėn. 8 d. šaulių skyriui jau priklausė kelios dešimtys vyrų. Tam skyriui priklausė ir Vladas Pūtvis, kuris savo žmonai rašė: „Aha visgi pavy-ko sudaryti Lietuvos šaulių Sąjungos pradžią“. 1919 m. birželio mėn. 27 d. laikyti Lie-tuvos šaulių Sąjungos gimta-dieniu, o Vladą Pūtvi Sąjungos įkūrėju.

Šio kovo mėn. 5-tą dieną, minėdami kilnaus lietuvių tau-tos sūnaus Pūtvio mirties su-kaktį, vadovaukime mums idiegtomis jo lietuvių tautai ateities aspiracijomis šauliškos ideologijos šviesoje. Tik Pūt-vio dvasiai gyvuojant mums, įgy-sime jėgų atkurti galin-gą Lietuvos šaulių Sąjungą tremtyje, kurios gretos jau šiandien didėja diena po die-nos. Tai įrodo, kad Pūtvio pasiaukojimas lietuvių tautai nebuvo veltui. Pūtvio dvasia tegul bus mums keldrožiu sie-kiant Lietuvai laisvės.

J. Krygeris

NUOMONĖS NESUTAMPA

Motina aiškina savo sūnui:

— Vaikeli, visada būk man-dagus. Dėl mandagumo nieko gyvenime neprarasai.
— Mamytė, dėl mandagumo aš vis dėlto kai ką praradau. Kai tik noriu būti mandagus, tai traukinyje visada turiu sta-čias važiuoti.

KODĖL METE ROKYTI PRADEDA RIEBĖTI?

Dr. Eugene Scheiman rašo, kad mokslui pasisekė išaiškinti, dėl ko žmonės, kurie meta rū-kyti, tuojau pradeda storėti, rie-bėti ir sunkėti, taip pat nustatė kaip reikia laikytis norint to vis-ko išvengti.

Rūkymas, jie sako, ne tik ga-dina kūno ir plaučių kraują in-delius, nebekalbant apie suge-dimus burnoje ir gerklėje, bet taip pat pažeidžia smegenyse esamą mechanizmą, vadinamą „appestatu“.

„Appestatas“ yra toks mecha-nizmas, kuris žmogui „pasako“, kuomet jis yra ganėtinai pavalgęs ir kad jau reikia nebeval-gyti. Kai tas aparatas nikoti-no sužalojamas, jis nebegali val-giančiam žmogui duoti ženklo, kad „padėk sau“ ir toks žmo-gus suvalgo daugiau negu jam reikia.

Kaip išvengti sunkenimo nu-metus rūkyti, daktarai pataria:

- 1) Valgyti proteinais turin-čią maistą ir priedams vartoti daug mažai kalorijų turinčių sa-ločių;
- 2) Turėti su savim žemo ka-lorijų kiekio saldainių, (be cu-kraus lemenčių) ir juos čiulpti kai pajunti norą valgyti, ypač kai esi pats netoli šaldytuvo su maistu;
- 3) Pradėti tvarkingai mankš-tintis ir
- 4) Susirasti mėgiamą užsie-mimą, kad įsigilintų į darbą ga-lėtum pamiršti valgi.

SKAITYK BAIŠKAI
NAUJENAS
IS TIKRŲ SĄJŪNŲ
Lietuviai tikrai perka ir perka
ir progos sūnuo tikrai per
NAUJENAS

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dė-dės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus lai-kus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvius galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko para-šytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradijungs kiekvieną, kas jį atsimena ir pa-žinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių švie-suolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Ame-rikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA „NAUJIENŲ“ ADMINISTRACIJOJE

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lie-tuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Ludas Duovėnas, MES VALDYSIM PASAULI. Atsiminimai ir intymūs duomenys apie bolševikmetį Lietuvoje dviejuose tomuose. Kainuoja po 4 dol. tomas. Juose yra 517 psl.

Jurgis Gliūda, SIMAS. Platus literatūrinis aprašymas apie Simo Kudirkos pabėgimą ir jo išdavimą rusams. Tragedija įvyko bendra-darbiautojų ir tiltų statytojų su sovietais sukeltų mitų miglose apie besikeičiantį komunizmą. 158 psl., kaina 3 dol.

Jurgis Gliūda, AGONIJA. Romanas, 408 psl., kaina 5 dol. Ap-rašoma Lietuvos vyriausybės kapituliacija prieš bolševikus ir jos ma-rių elgesys tragiškose dienose.

Stefanija Rūkienė, GRĮŽIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsi-minimai, parašyti ramiai, klasišku stiliumi apie sunkią pavergto Lie-tuvio dalį. Aprašymo būdas ir stilius prilygsta geriausiems eurasios rašytojos Pearl Buck kūriniams. 526 psl., kietais viršeliais, kai-nuoja 6 dol.

Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai aplė-džiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk-lose, Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais, kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunizmo klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl., \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl., \$1.00. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJŲ KILIMŲ VILNIU. Kelionės į Lie-tuvą įspūdžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Au-toriaus pastabuma neapgauna inturisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

V. Maciūnas, VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISVUOSE 1944-54 m. 49 psl., \$1.00. Didžiojo klasiko mintys ir rūpesčiai apie išeivijos kultū-rinį gyvenimą. Skurdi tremtis ji nepalenkė bendradarbiavimui.

Komunizmas yra žiaurus. Bet jis ir jo vadai yra ne mažiau juo-kingi. Pasijuokime visi, skaitydami Krizo Pleperio 77 ANEKDOTUS. 52 psl., \$1.00.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami
NAUJIESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaidą.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga TAUTINIŲ SOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar dau-giau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų. Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pa-siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę ben-druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė-nesio pirmos.

6% PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO
SASKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pletuose kiemas automobiliams pastatyti

Subscription Rates:
in Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.

15 cents per copy, 15 c. on Saturday

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams \$22.00
pusi metų \$12.00
trims mėnesiams \$7.00
vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:
metams \$20.00
pusi metų \$11.00

trims mėnesiams \$6.00
vienam mėnesiui \$2.00

Kanadoje:
metams \$22.00
pusi metų \$12.00
vienam mėnesiui \$3.00

Užsieniuose:
metams \$23.00
pusi metų \$13.00
vienam mėnesiui \$3.50

Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.

P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Prezidentas nepadarė nuolaidų

Prezidentas Niksonas, pirmadienio vakarą parskridęs iš komunistinės Kinijos, Andrews aerodrome pareiškė susirinkusiems, kad Pekine jis nepadaręs jokių nuolaidų. Žinios iš Japonijos, Formozos ir įvairių pietų Azijos kraštų tvirtina, kad prezidentas Niksonas, besiderdamas su komunistine Kinija, pardavęs Formozą ir joje gyvenančius kiniečius bei salos gyventojus.

— Mes susitarėme, kad pasitarimų metu mes nelisime kitų tautų likimo, joms nežinant, — pareiškė prezidentas. — Ir mes taip nesielgėme. Mes nepadarėme jokių slapty susitarimų. Mes tarėmės, neatsisakydami nuo jokių JAV įsipareigojimų bet kuriai kitai valstybei...

Pirmadienio vakare prezidentas aiškino Andrews aerodrome susirinkusiems penkiems tūkstančiams žmonių, o antradienio rytą jis sukvietė kabineto narius ir įtakingesnius kongreso lyderius, kad galėtų papasakoti apie visą Pekine vestų pasitarimų eigą. Prezidentas rado reikalo tuojau informuoti krašto gyventojus ir kongreso atstovus, nes Šanchajuje paskelbtas abiejų valstybių oficialus komunikatas duoda pagrindo įvairiems įtarinėjimams.

Susirūpinimas Formozoje, nerimas Tokijo mieste ir dramblotas oficialus komunikatas privertė prezidentą, dar beskreندانtį lėktuvu, ruošti pranešimus ir aiškinti, kad net ir Formozą neparduota komunistinei Kinijai. Pasirodo, kad pasitarimai Pekine labai sunkiai ėjo. Buvo sunku susitarti ir dėl oficialaus tų pasitarimų komunikato. Prezidentas Niksonas asmeniškai turėjo prižiūrėti kiekvieną oficialaus komunikato sakinį. Jis pats turėjęs dirbti iki 5 valandos ryto, kad susitartų dėl komunikato teksto.

Iš oficialaus komunikato, pilnai paskelbto tikrai keliose angliškose dienraščiuose, matyti, kad Pekine mažai tesusitarta. Susitikimo metu pasikeista nuomonėmis įvairiais klausimais, bet veik nieko nesusitarta. Net pačiame komunikate išdėstyta Amerikos pozicija keliais tarptautiniais klausimais, o vėliau paskelbta ir komunistinės Kinijos pozicija. Tame pačiame komunikate paskelbti JAV ir komunistinės Kinijos papildymai dėl Formozos ir kitų klausimų. JAV karo laivai patuliavo vandenį, esančius tarp Formozos ir Kinijos. Amerikos karo jėgos padėjo gen. Čiang Kaišeko vadovaujamai Kinijos tautinei vyriausybei, iš Kinijos persikėlusiai į Formozos salą, gintis nuo Mao Cetungo karo jėgų, bet JAV niekad nereikšė pretenzijų į Formozos salą. Formozą prieš Antrąjį Pasaulinį karą priklausė Kinijai, ji ir dabar priklausanči Kinijai. JAV tikrai pagei-

JURGIS JASINSKAS

Rašytojo Liudo Dovydeno pasisakymai

(Tęsinys)

Kun. Kasakaitis išpeikė tarimą vieną, kuria besirūpinant dingusi opozicija. O be opozicijos tai — sriuba be druskos. Toliau jis išdėstė, kaip parapijos renkami pinigai: pradedant nuo pasiturinčių, biznierių, salūninių, toliau — profesionalai. Visi bijo parapijos valdovo nemalonės ir duoda, nors stenedami, brąškėdami, milžiniškas sumas. Štai, kaimynijoje

dauja, kad Formozos klausimas pačių kiniečių būtų taktiškai išspręstas. JAV yra pasižadėjusios atšaukti savo karo jėgas iš Formozos vandenų. JAV pasižadėjimas atšaukti savo karo jėgas ir komunistų reikalavimas salą be jokių sąlygų perleisti komunistinei Kinijai ir sukėlė nerimą ne tik tai pačioje saloje, bet ir visoje tarptautinėje politikoje.

Prezidentas Niksonas Kinijos komunistams aiškiai pasakė, kad JAV stoja už tautų laisvę ir gerbūvį, kad galingos valstybės neprivalo kištis į silpnųjų valstybių gyvenimą. Kinijos komunistams prezidentas išdėstė tuos pačius principus, kurių JAV prisilaiko tarptautinėje politikoje. Tie principai yra taikomi Afrikoje, Azijoje ir Europoje. Prezidentas yra įsitikinęs, kad ir rytų Azijoje įtampa sumažės, jeigu bus leista įvairių tautų gyventojams rūpintis savais reikalais. Kinijos premjero Ču En-lajaus pozicija yra visai kitokia. Jis pasisakė už tautų išlaisvinimą, bet jis pabrėžė, kad išlaisvinusios tautos siekia revoliucijos.

Pekino pasitarimų metu abi pusės pripažino, kad yra labai dideli pažūrų skirtumai svarbiais klausimais, bet vis dėlto abi pusės pasižadėjo nevertoti jėgos klausimams spręsti. Abi pusės pripažino, kad jos neturi jokių pretenzijų į teritorijas, laikomas kitos valstybės. Amerikiečiai nemano kėsintis į Kinijos teritorijas, o kiniečiams visai nerūpi amerikiečių laikomos teritorijos.

Pekine susitarta, kad yra reikalingas sunormalizuoti abiejų valstybių santykius. Santykių sunormalizavimas sumažins tarptautinę įtampą ir pašalins kariško konflikto galimybę. Susitarta labai mažai, bet vienas oficialaus komunikato sutartas paragrafas šitaip skamba:

Nė viena besitaranti šalis nesieks hegemonijos Azijos - Pacifiko srityje ir kiekviena yra priešinga bet kurios kitos valstybės ar valstybių grupės pastangoms ten įtvirtinti savo hegemoniją.

Šitas paragrafas labai paprastas, bet Maskvoje jis labai atidžiai bus skaitomas. Kiekvienas žino, kad brestas konfliktas tarp komunistinės Kinijos ir Maskvos. Rusai įsistiprino kiniečių valdytoje Mongolijoje. Keliais atvejais jie bandė prasiveržti į pačios Kinijos teritoriją, bet rusams nepavyko. Kiekvienam jų bandytame fronto ruože kiniečiai buvo pasiruošę pasipriešinti ir pasipriešino. Rusai būtų turėję naudoti atominis ginklus, bet šitos priemonės jie dar nevertėjo. Dabar jau ir kiniečiai gamina atomines bombas.

Pekine prezidentas Niksonas nepažeidė tautų apsisprendimo principo. Kinijos komunistams jis aiškiai pasakė, kad kiekviena tauta turi teisę pati siekti savo gerbūvio. Galingos valstybės arba jų grupės neprivalo kištis į silpnųjų tautų reikalus. Jeigu prezidentas Niksonas tai priminė Mao Cetungui, tai jis turės drąsos tai priminti ir Brežnevui.

skelbiate. Jūsų saujelė. Vergų saujelė!"

Kun. Kasakaitis dažnai kar-tojo vergus. Gal jis ir teisus. Ką mes, tik keletai metų praplėšę nepriklausomybę akis. Mus šimtmečius slėgė — ramino uni-forma, viršininkas, kokio jis be-būtų paaukimo. Kai girdi Ci-kagos kovas... kaip gražiau atsi-gulti. Taigi, kova kaip gražiau palaidoti. Kai matai milijonus plaukiančius svetimomis upė-mis...

"Jūs sužinokit, ko jūs norite, kokią kultūrą kursite, kas jūs esate, kas jus turi vedžioti už nosies ar neturi, tada bandykite kul-tūros fondus. Bile durnius gali pinigą uždirbti, bet reik protin-gos galvos, subeiančios pinigą sunaudoti. Vergai!"

Tai buvo šaltas vanduo, bet iš gyvenimo tikrovės. Įsisteigę Kultūros Fondo skyriai Ameri-koje, Australijoje, Kanadoje ir ty-liai mirė. Mirė atsitrenkę ap-rašojusią stiklinę sieną. Mirė Nemunas gausiam lietuviškam kapinyne.

Tiesa, yra Kultūros Fondas Čikagoje. Lygiai toks, kokį iš-pranašavo daktaras Dambro: "Bus toks fondelis, iš vardo, su keliais tūkstan-čiais dolerių. Jis niekam nekil-dys. Atmink seną tiesą, dar iš senų laikų: "Nevalia bade-riuo" parapijoną".

Yra ir kita pusė. Dar prieš pirmąjį karą Amerikoje buvęs kunigas Žilmskas-Zilius, Klaipė-doje ėjęs gan atsakingas admi-nistratoriaus pareigas, kartą prie jūros būrelyje prisipažino metęs kunigystės našta, nes nu-tarjęs visas jėgas skirti atsikū-rusiai Lietuvai.

Buvo vienas kunigas ir yra, pvz., čia gimęs augęs, uolus tal-kininkas Shenandoah klebonas A., taipgi ir senasis prel. Kara-lius stambiomis sumomis rėmęs ir remias lietuviškų knygų leidi-mą. Nemažinkim vienuolių dar-bų mūsų spaudai, dirbančių be uni-jų atlyginimų, be laikrodžio. Reikėjo ilgokai laukti, kol atsi-rado keletas žmonių Nepriklau-somybės Fondo talkininkų, ku-rie pasiryžo išleisti didelių išlai-dų pareikalavusią knygą — "Li-thuania 700 Years".

Kai būsit Bostone, neužmirš-kit sustabdyti arklių prie Kelei-vio redakcijos. Ten rasite red. Sonda, kuris yra viskas: ir Ke-leivio redaktorius, ir mantropa-žas, ir korektorius, ir buhalteris, ir ūkvedys. Galėtum ir toliau skaičiuoti jo darbus. Ten pat rasite ir Antaną Gustaitį rinkė-ją ir kelių darbų talkininką. Tas pats Gustaitis, kurio laukiam ge-liančiai įjokingų eilėraščių. Tą galim pakartoti Čikagoje, Broo-klayne, Clevelande, Kanadoje, Bri-tanijoje. Santrauka: Kultūros ar kitokio vardo Fondas nedel-siant turi susirūpinti mūsų kul-tūra, mūsų spauda, knygų lei-dimu. Greit ir visomis jėgomis. Kitaip — mirsime.

Prezidento kelionė į Kiniją nukreipė Amerikos spaudos dėmesį nuo rašytojo Clifford Irving, kuris apgavo knygų leidyklą, atiduodamas jai milijonieriaus Howard Hughes biografijos rankraštį, nors jis niekad su tuo milijonierium nebuvo apie knygą kalbėjęs.

Ant galo galiausiai: kartais čia, o ypatingai mėgstama Donatas Roda ir kiti okupuotoji Lietuvojį paironizuoti, girdi, kaip, kodėl Liudas Dovydenas nesusiėško kito darbo, o metėsi auginti jū-rų kiaulytes (Guinea Pigs)? Ne kartą buvo pažymėta, kaip ra-šytojo vargų matas — Guinea Pigs auginimas.

Prie šios progos tegu bus pa-sakyta, kad tai gana sudėtinga ir gana pelninga šaka. Man ji buvo ir nauja ir gan paini. Pra-džioje. Bet čia pamaciau tikrą-ją Ameriką: padėti visad pasi-rengusią, jei pats ką nors ban-dai sau padėti. Vėliau įsitikinau, kad tai labai didelė, pelninga sri-tis. Visokių gyvūnų auginimui visokiems tyrimams Amerika iš-leidžia keletą šimtų milijonų do-lerių. Bet jokio abejojimo ga-lima sakyti, tai didelė ir visą pasaulį apimanti pramonė. Pe-lės, guines, žiurkės, kralikus, avis, kates, paukščius, šunis iki beždžionių, gyvačių, karvių ark-lių siekianti. Beveik nėra mūsų planetoje gyvūno, kuris praslin-ty pro laboratorijos, pro dakta-rų, biologų, fiziologų, chemikų ir kitų panašių mokslo sričių pa-stangas.

Iš pat pradžių radau labora-torijose malonius, inteligentiš-kus vyrus ir moteris, kurie vi-saip padėjo ir padeda, nes kas-dien kas nors nauja, netikėta iš-kyla.

Guinea Pigs mane išlaiko ne-priklausomą nuosavame ūkyje; tvarkau savo laiką kaip man pa-rankiau, saviškių, ypač maniškės Elenos, padedamas. Šia ūki-šaka siūlau lietuviams susidome-ti, nors mes esame kraštutini-mų žmonės: nuo ūkio atplyšę, prisivilom prie miesto asfalto. La-boratoriniams tyrimams skirtų gyvulių auginime radau švedų,

Savo namine vaistų spintelę reikia nepaprastai švariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip šiame vaizdelyje parodyta: išimti visas butelėles ir nuplauti lėntynas; patikrinti visus užrašus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų su-maišymas gali būti fatališkas. Patik-rinti, kokių vaistų trūksta ir juos pa-pildyti, kad būtų bet kokiam neti-ketumui pasiruošęs.

(Pabaiga)

L. VAICIONIENE

DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE

14

Pirmiausia, visi žinome, kad toks ži-butinis spalvingumas, pelyginant salda-ių popierėlės, mūsų tautos dvasiai nėra būdingas, tuo pačiu ir jos kūrybos išraiš-ka. Net kalėdinė eglutė, iš viso būdama atneštinė, nėra buvusi puošiamą blizgu čiais. Mūsų liaudies menas, nors ir būna ryškesnis spalvų, bet apskritai jis tyles, ramus, gilus... Jis prakalba iš savo vidaus minties, jausmo savitu spalvingumu, ap-šviestas tam tikrame fone. Tai įrodo mūsų tautiniai drabužiai, audiniai, juostos... Mūsų liaudies meno tyrinėtojų laikomi seniausiu menu, veikusių ir visos kitos sa-vos kūrybos šakos.

Tiesa, kad augmeninį dekoratyvinį me-ną turi susikūrusi visų tautų liaudis — žmonės. Tačiau kaip jų, taip ir mūsų aug-meniniame dekoraciniame mene vyrauja savo krašto žinomi augmenys, bent stiliz-zavimu juos primena. O laibų šakelių ir fantastinis išlankstymas yra savitas. Tai įrodo ir mūsų tinklinės ir visai mėgztinės langų užuolaidos, tinklinės, mėgztinės, austinės, staltiesės, lovatiesės... kur tarp

geometrinių brėžinių pasitaiko ir augme-ninių išlankstymų.

Tuo tarpu šios sukurios dekoracijos šakelių išlankstymai skirtingi nuo mūsų liaudies meno išlankstymo formų, o visoje užuolaidoje iš viso pora vos pažįstamų tūpių ir keli lyg rūtos lapeliai. Ir tai pradžioje tarp primėtų nepažįstamų ar bendrinių augalų.

Paukščių nei tinklinėse užuolaidose, nei kaip kitaip gamintuose, kurtuose au-diniuose nėra. Be gerai atsimenamų ir išlei-ty pavyzdžių, tai įrodančių, "Lietuvių liau-dies menas". Audiniai — I-je knygoje, pa-ruoštoje okupuotoje Lietuvoje lietuvių ir tenai išleistoje 1957 m., iš 534 audimų ga-balų tik viename gabale, dviejuose aug-menyse, yra po du paukščius. Bet tas audi-mas austas jau 1926 m...

Mūsų liaudies meno žinovai — A. Va-rnas, P. Galaunė, J. Grinius, šiuo metu iš-leidęs studiją apie mūsų kryžius (premi-juota), nurodo, kad paukštis mūsų pieša-majame dekoraciniame liaudies mene (ir kryžių gausiuose augmeninėse puošmeno-se) retenybė, atsitiktinumas, atneštas iš svetur.

Kalbant atskirai apie skrynų meną, tai jis pasižymi ypač spalvų švelnumu, ramu-mu. O paukščiai jau labiau nėra mūsų skrynų lietuviška puošmena.

Minėtoje knygoje įdėtos dvi skrynios — viena pirmajame pusl., antroji — nuo ga-lo 4-me pusl. Abidvi skrynios turtingai, skoningai išpuoštos. Reikia manyti, kad jos pavyzdinės. Bet nei vienos, nei kitos puošmenos paukščių nėra.

P. Galaunė "Lietuvių liaudies menas" iš apdirbtų ir praplėstų lietuvių liaudies meno paskaitų, skaitytų Lietuvos univer-siteto humanitarinių mokslų fakultete" (PG), — taigi būtų mokslinis vadovas, — skyrįje "Dekoracinė tapyba", rašo:

"Kuo senesnė skrynų tapyba, tuo turi švelnesnė darną jos raštų spalvos". Jei pa-sitaiko aštresnių atskirų spalvų — "jų ko-loritinė harmonija savo visuma rami". Aprašyme senos skrynios piešinio visos kompozicijos sako: "dugnas yra labai švel-naus žalsvos spalvos tono: rašto kompoz-i-cijos vidury eina status stiebas" (pabrauk-tu LV). Šmulkiai aprašęs skrynios pieši-nio spalvas, kompoziciją, baigia: "Aišku šis mūsų aprašymas neduoda nė dalies tos švelnios spalvų darnos gamos išvaizdavimui, kokia ji yra originali ir mus stebinanti dekoracinio skonio tobulumu pačiam pavyzdį". Kad čia būtų koks paukštis, nė žodžiu neužsimena.

Įdėti pavyzdžiai dviejų skrynų, iš-pieštų lietuviškais liaudies kūrybos piešini-ais, bet paukščiu. Trečios įdėtos skrynios piešinyje yra po paukštį viršūnėje augme-

nų. Tai pavyzdys skrynios su atneštine svetimybė, barbarizmu.

Pasiskaitę ir šį išrašą, liečiantį skrynias ir šį pavyzdį.

"Paukščių motyvai labai retai tepasi-lauko. Vieni jų yra savotiškai stilizuoti, kiti traktuojami grynai realistiniais. Taip vadinamame stilizuotų paukščių pavyzdy aptikome kaž ką panašų į vandens, rusų liaudies mene vadinamą "bereginia" (...) "ir dažnai vartojamą jų reljefinėj skulp-tūroj, bet labai retai tapyboj motyvą". (...) "Kadangi šis siužetas mūsų tapybos pavz-dy įpijutas į charakteringą liaudies tapybos augmenijos traktavimą, tai rodosi, kad jis su juo suaugo, yra saviškas. Bet kadangi jis savo dvasia yra kartu ir labai svetimas mūsų liaudies meno siužetas, tai tenka manyti, kad šis motyvas yra atneštinis iš Rusijos. Nežinodami tos skrynios kilimo vietos, negalime nustatyti: ar šį motyvą atnešė Lietuvon rusai kolonistai, ar tos skrynios tapybos autorius matė jį tarnau-damas Rusijos kariuomenėje ir, taip sa-kant, persodino jį į lietuvių liaudies tapy-bos dirvą". (Mano pabraukta).

Aš esu mačiusi senų skrynų mano krašto kaimų kėlyse. Gerai atsimenu skrynų, išsiskiriančią iš naujųjų, savo tėviškės kėlyje. Jos senumą įrodo ir tai, kad jos dalys sudėtos į visumą be jokios geležies, be vinies, bet rėstė surestos. Antvožas ne

atidaromas, bet visos nuimamas. Išorė labai švelnios alyvinos spalvos. Priekinis piešinys — du standrūs stiebeliai su įstri-žai aukštyn stilizuotomis augmeninėmis šakelėmis. Nei kitur, nei čia matytų skry-nių, nei šios puošmenoje paukščių nėra. Mano atsimenamų skrynų tapyba visai sutinka su čia paminėtų žinovų nurody-mais. Ir aš neturiu pagrindo tai atmeti.

Betgi šiuo aš visai nenoriu tvirtinti, kad skrynų su paukščiais iš viso nėra bu-vę, arba kad niekas tokių nėra matęs. Jų buvo su šokiškais ir tokiais paukščiais, ta-čiau procentiškai gal šimteriopai mažiau, negu kitų atneštinių svetimų "gėrybių", pav. kalbos, nesiskiriant nė pavardžių, sve-timųjų lietuviams dokumentiškai metrikuose įrašytų arba pačių pasikeistų į sve-timas ir su lietuvių asmeniu "suaugusių"... Tai jos irgi būtų lietuviškos!!!

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENAS"

Jos visad rašo

TEISYBE

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, MARCH 1, 1972

FOTO KOMPOZICIJOS

Naujas A. Kezio foto albumas

M. Morkūno spaustuveje, Čikagoje, ką tik išleistas Algimanto Kezio, S. J., 11 x 9 colių formato 68 puslapių, storo kreidinio popieriaus su kietais viršais foto nuotraukų albumas, pavadintas FOTO KOMPOZICIJOS. Albume yra viso 64 nuotraukos, kiekviena užimanti po visą pilną puslapį. Algimantas Kezis nuotakines fotografijas mēnė nebe naujokas, yra nebe vien lietuvių tarpe bet ir plačioje Amerikoje spėjus plačiai pasizymėti tos rūšies menininkas.

Jo iliustruotos yra išleistos sekančios knygos ir leidiniai: Lojolos universiteto spauda išleido I. H. Him ir Photographs, Čikagos jėzuitai išleido Švento J. Auka, Portfolio '65, Portfolio '66 ir Algimantas Kezis su Algirdo Kurausko parašytu foto — kūrybos įvertinimu. Be to Kezis jau yra turėjęs visą eilę savo foto nuotraukų parodų Čikagoje ir visoje eilėje JAV ir Kanados miestų; taip pat jo nuotraukų apšvieta randa visose eilėse Amerikos žurnalų, k. a. Camera, Critic, Famous Photographers Annual, Modern Photography, Panorama, Sign, Time ir U. S.

News & World Report. Devynios Kezio nuotraukos yra Čikagos Meno Institute ir trys Modernaus meno muziejuje New Yorke.

Čikagos Meno Instituto buv. kuratorius Hugh Edwards įvardžioje be kt. rašo:

"Šis antrasis apžvalginis Algimanto Kezio S. J., nuotraukų albumas yra svarus ir logiškas tęsinys pirmojo, kurį 1966 m. išleido Lojolos universiteto leidykla. Visuomet būdavo malonu ir smagu iš naujo pavarstyti šią ankstyvesniąją knygą. Joje matome odiseją jauno ir neeilinio talento, kuris darbuosio įvairiose Europos vietose, o vėliau apsigyveno J. A. V. Atrodo, kad šiame krašte jis atrado puikią dirvą — plačią, neišsėmiamą įvairumo ir turtinumo, ypač giminę jo nepaprastam sugebėjimui stebėti ir atrinkti. Vardijau '66 ir Algimantas Kezis su Algirdo Kurausko parašytu foto — kūrybos įvertinimu. Be to Kezis jau yra turėjęs visą eilę savo foto nuotraukų parodų Čikagoje ir visoje eilėje JAV ir Kanados miestų; taip pat jo nuotraukų apšvieta randa visose eilėse Amerikos žurnalų, k. a. Camera, Critic, Famous Photographers Annual, Modern Photography, Panorama, Sign, Time ir U. S.

Aplankiau sergančius

Praeitą ketvirtadienį, nuvykęs į šv. Kryžiaus ligoninę, visų pirma norėjau aplankyti Panoramą, Sign, Time ir U. S.

Antaną Jusa. Tačiau tarnaujoja, kuri išduoda lankymo kortelės, pasakė, kad Jusas rūsyje atlieka nustatytą mankštą (terapiją). Nutariau tad aplankyti 412 kambarį, kur yra Julija Strolia. Radau ją vakariene bevalgant. Maloni moteris, bet ligos dikčiai paliesta. Kasdien ji yra vežama į rūšį, kur atlieka fizinius pratimus. Ji džiaugėsi, kad ją aplanko duklė, sesutė ir organizacijų pareigūnai bei šiaip geri draugai ir draugės. Apdovanoja ją ir gėlių puokštėmis, kurių pastebėjau bent kelias.

Atsisveikinau su ligone, palinkėjęs jai greit pasveikti. Po to nuvykau į 347 kambarį, kur jau radau sugrįžusį Antaną Jusa, nuoširdų visos eilės draugų ir klubų veikėją ir korespondentą. Jo sveikata pusėnai pakrikusi. Jį prižiūri dr. Mažeika. Kadangi ligoninėje yra daug pacientų, tai daktaras jau įspėjęs, kad netrukus jis turėsias ją apleisti. Tada jis vyksias pas sūnų baigti gydytis ir sustiprėti.

Antanas Jusas jautėsi gana gerai, kol iš pasalų jį užklupo nelemtoji liga ir priekino prie lovos. Mieli bičiuliai jį aplanko paguodžia, pasikalba ir pa linki jam greit nugalėti ligą ir vėl įsitraukti į visuomeninį darbą. Besikalbant Jusas užsiminė, kad mėginęs rašyti, bet pasirodė, jog trūksta jėgų. Kiek pavaikščioti galįs tik su tam tikru vaikščiojimo ("vokerio") pagalba.

Palinkėjęs pasveikti ir sustiprėti, atsisveikinau su ligoniu. — Koresp.

TRUMPAI

— Domininkas Riauka, iš Clinton, Indiana, būdamas 90 metų pensininkas, Amerikos Lietuvių Tarybai prisuntė \$100 Vasario 16-to proga. Jis rašo: "mes senieji Lietuvos sūnai tebekovojam už laisvąją Lietuvą".

— Dr. A. Ramonas šiomis dienomis atostogauja Maroke ir visiemis savo bičiuliams siunčia linkėjimus. Iš čia jis vyks medžioti į Tanzaniją ir Keniją.

— IV-sios Tautinių Sokių šventės Lėšų telkimo komiteta sudaro: John Evans, Leonardas Dargienė, Aldona Mažeikienė, Salomėja Endrijonienė, Kasperas Radvila, Albertas Vengris ir Stasys Džiugas. Komitetui vadovauja J. Evans.

"NAUJIENAS" SKAITO VISI SROVŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

— Pirmyn Choro statoma Franz Leharo Linksmoji Našlė bus kovo 4 ir 5 dienomis, Marijos Aukšt. mokyklos auditorijoje. Bilietai Marginiuose ir pas choro sekr. A. Jankauskienę, 6828 So. Artesian, tel. 778-4293 arba 737-9376. (Pr.)

Peggy Fleming, pasaulinio masto žiuožikė, gavusi aukso medalį už figūrinių žiuožimo 1968 m. Olimpiadoje, šiais metais išrinkta Easter Seal šaltos kampanijos pirmininke.

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

SPAUSTUVEI REIKALINGAS DARBININKAS

Spaustuveje dirbęs gali tuojau pradėti darbą o spaudos darbus pramokti norintis sveikas vyras bus pamokytas vartoti mašiną. Lengvas darbas, geras atlyginimas. Darbas nuolatinis, maloni darbo aplinka.

Darbo dienomis prašome kreiptis į administraciją nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Telefonuoti prašome HA 1-6100, o rašyti tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

kuris tuo reikalu vasario 25 d. buvo sukvietęs savo rez. pasitarimą, kuriame dalyvavo ir šokių šventės Rengimo Komiteto pirm. dr. Leonas Kriaučiūnas.

— Onufrijas Savickis iš London, Mich. ilgametis Naujųjų skaitytojas atvyko atostogoms pas dukterį Stelą ir žentą Roy Bočūnus, Cicero, Ill.

— M. L. Balchunas, Detroit, Mich., sumokėdamas prenumeratą rašo: "Labai yra džiugu, kad Naujųjų leidėjai ir bendradarbiai drąsiai pasako apie tuos, kurie kenkia ir daro žalą teisingai bei naudingai lietuviškai veiklai ir organizacijai. Bravo jums už pastangas ir pajėgumą nurodyti lietuvių visuomenei — kurie dirba gerus darbus ir kas klaidina. O gal jie nepajėgia geriau suprasti".

— Aloyzas Pakalniškis paskirtas Lietuvos Vyčių atstovu į Jaunimo kongreso komitetą

— Vytautas Narutis, Jaunimo Kongreso Programų komisijos narys, paskirtas ryšininku su Atidarymo komisija, kuriai vadovauja Romas Kasperas.

— Kazimieras Brazaitis iš Marquette Parko apylinkės kartu su vardinėmis švės 80 metų jubiliejui. Amerikoje jis išgyveno 60 metų daugiausia būdamas biznyje. Priklauso Lietuvos Prekybos Rūmų, Namų Savininkų, Amerikos Legiono Dariaus - Girėno posto ir kitoms lietuviškos organizacijoms. Jis skaito ir palieka lietuvišką spaudą dalyvaudamas bendruose darbuose savo ilgamečiu patyrimu ir prisidedamas pinigine parama. Ilgame gyvenime ir bendruose darbuose visuomet kartu buvo jo mylima žmona Petronėlė.

— Dimgailių vasarvietėje, Union Pier, Mich., Lietuvių Namų Savininkų D-ją suruošė Lietuvos nepriklausomybės minėjimą vasario 20 d. Jį pravedė pirm. D. Sukelis.

— Pirmyn Choro statoma Franz Leharo Linksmoji Našlė bus kovo 4 ir 5 dienomis, Marijos Aukšt. mokyklos auditorijoje. Bilietai Marginiuose ir pas choro sekr. A. Jankauskienę, 6828 So. Artesian, tel. 778-4293 arba 737-9376. (Pr.)

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

SPAUSTUVEI REIKALINGAS DARBININKAS

Spaustuveje dirbęs gali tuojau pradėti darbą o spaudos darbus pramokti norintis sveikas vyras bus pamokytas vartoti mašiną. Lengvas darbas, geras atlyginimas. Darbas nuolatinis, maloni darbo aplinka.

Darbo dienomis prašome kreiptis į administraciją nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Telefonuoti prašome HA 1-6100, o rašyti tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Pool table assembly line WORKERS needed by ARMAC ENTERPRISES Starting wage \$2.25 per hour. Opportunity for advancement. Apply Monday or Tuesday. 3950 So. UNION AVENUE

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS 4 KAMBARIŲ BUTAS su vonia ir uždaru porėjumi 2 asmenims be įnamio Bridgeporto apylinkėje. Tel. YA 7-6125 po 5:30 v. v.

FURNITURE AND FIXTURES Rinkiniai ir įrenginiai

PARDUODAMI IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti laimės ir išmokėtina. Aptarnauja lietuvių. SOUTHWEST FURNITURE CO. TEL. GR 6-4421 6200 So. WESTERN AVE.

— Petronėlė ir Kazys Valantiniai kviečia visus Kazius ir jų draugus į savo užėigą ir salę kovo 4 d. kartu pasilinksmininti ir smagiai praleisti vakarą. Bus užkandžių, muzika ir vaisės. 4500 So. Talman Ave. Telef. 523-2641. (Sk.)

EILERAŠČIO KONKURSA

Gdytojų Korp! Fraternitas Lithuania New Yorko skyrius skelbia eileraščių konkursą. Eileraštis skiriamas Kremliaus valdovų antrojo pasaulinio karo metu ir vėliau išreikščių Sibirą lietuviams atžymėti.

Konkurso sąlygos

1. Kūrinys turi būti išreikštas ne veršklenimas, bet didinga vežamo į Sibirą ir kankinamo tremtinio dvasia ir ištikimybė savo kraštui.

2. Tekstas turi apsiriboti maždaug penkiaais posmais, kiekvienas posmas palydimas refrenu.

3. Tekstas turi būti skambus, kad būtų galima pritaikyti melodiją.

4. Už geriausią kūrinį skiriama 500 dol. (Jei komisijos nuomone būtų du vienodi vertingi kūriniai, premija skaldoma per pusę).

5. Tas pats autorius gali siųsti kelis eileraščius.

6. Premijuotas kūrinys laikomas korporacijos nuosavybe.

7. Siųsti tris kūrinio egzempliorius šiuo adresu: Dr. Vlado V. Paprockas, 85-13 105 Street, Richmond Hill, N. Y., 11418. Kūriniai pasirašomi slapyvardžiu. Atskirame uždarame voke, kuris atžymėtas taip pat slapyvardžiu, turi būti autoriaus vardas, pavardė, adresas, telefono numeris.

Kūrinys siųsti iki rugsėjo 1. Konkursą juri komisija sudaryta iš penkių kompetentingų asmenų. Jos sąstata bus paskelbta spaudoje vėliau.

Kai bus išrinktas eileraštis, tada bus skelbiamas antras konkursas — parašyti muziką tam eileraščiui. Tam reikalui bus sudaryta jau kita juri komisija. Sukurtoji melodija turės atitikti teksto dvasią, harmonizuota keturių balsų chorui, nesudėtinga. Kompozicijai taip pat skiriama 500 dol. premija.

Abiejose konkursuose gali dalyvauti menininkai iš viso pasaulio.

Gyd. Korp! Fraternitas Lithuania N. Y. Skyrius

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE". — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DĖROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAJAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISIMOKĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITE SI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

[VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

PARDUODANT NAMUS, NUOMOJANT BUTUS, pašaukit mus

LISKUS R. E.

2502 W. 69th STREET

BUSINESS & 2 BDRM. APT.

Modern plus tavern. (Bears antenna). New gas hot water heater, air cond. Located near 69th & Western Ave.

\$32,500 — Terms

Call (KUMMER) 434-4300

McKEY & POAGUE

3145 W. 63rd STREET

— Pagelbėkime tikintiesiems

Lietuvoje! Komunistai juos žiauriai persekioja ir jiems sunku išlaikyti bažnyčias, nes už jas reikia mokėti labai didelius mokesčius. Organizuojami Rėliginės Šalpos Rėmėjai, kurie turės skyrius ir vyriausiąją valdybą, stengsis padėti Lietuvos tikintiesiems. Nariais gali būti visi, kurie aukoja nemažiau 5 dol. metams, amžinieji nariai — 100 dol. ir metenatai — 1000 dol. Išrašykime į rėmėjus ir savo aukomis padėkime tikintiesiems Lietuvoje išlaikyti bažnyčias. Aukąs siųsti: Rėliginės Šalpos Rėmėjų Organizacijai Komitetui, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Visi aukotojai gauna kvitus ir jų aukos yra atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

L. K. Rėliginės Šalpos Rėmėjų Organizacinis Komitetas (Pr.)

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

APYNAUJUS 2-ju butų gražus mūr. po 3 mieg. alumin. langai, karštu vandeniu šiluma gazu, 2-ju autom. garažais. Gražioje vietoje prie parko. — \$40,500.

6 KAMB. MŪR., moderni virtuvė ir vonia, alumin. langai, karštu vandeniu šild. gazu. Marquette Parke, \$21,500.

APYNAUJUS 1 1/2 aukšto mūr. alumin. langai, šiluma gazu, irengtas rūsys, 2-ju autom. garažais. Marquette Parke. — \$38,500.

GRAŽUS 4 BUTŲ mūr. alumin. langai, karštu vandeniu šild. gazu, modernios vonios. Mūr. garažas, Marquette Parke. \$32,000.

VIRŠ 50 PĖDŲ pločio, gražus kampinis sklypas. 2-ju butų namai. Oaklawn, Telrautė. — \$28,000.

LABAI GERAS. 10 butų mūr. 3 automobilinių mūr. garažas, Marquette Parke. — Tik \$88,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0521

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turis leidimus dirbti mieste ir užmiesiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapalis

\$208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kai nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 774-5888

Anicetas Gerbačiauskas, sav.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKA

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2757

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Cerifikatai.

V. VALANTINIS

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

GEROS DOVANOS

Šios knygos parduodamos dabar "Naujienose" su dideliais nuolaidomis:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00

Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURŲ ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdiškai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsilykus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS,

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.